

S
C
H
O
O
L
J
A
A
R

2
0
1
9
/
2
0
2
0

5 HAVO

SCHOOLEXAMEN OVERZICHT

ECONOMIE

TECHNIEK

GEZONDHEID

CULTUUR

NATUUR

MAATSCHAPPIJ

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Semesterindeling	4
3	Schoolexamentoetsen	4
4	Praktische opdrachten	5
5	Handelingsdelen	5
5a	Vak	
5b	Organisatie handelingsdelen	
6	Profielwerkstuk en rekentoets	6
6a	Profielwerkstuk	
6b	Rekentoets	
7	Oriëntatie op studie en beroep	6
8	Herkansingen	6
9	Rapportage	6
10	Het centraal examen	7
10a	Tijdvakken centraal examen	
10b	Uitslagbepaling en diploma-uitreiking	
10c	Examenummer en aanmelding als examenleerling	
10d	Inzage centraal examens	

Informatie per vak

11	Nederlands	9
12	Frans	11
13	Duits	13
14	Engels	15
15	Geschiedenis	16
16	Aardrijkskunde	17
17	Wiskunde A	18
18	Wiskunde B	19
19	Natuurkunde	20
20	Scheikunde	21
21	Biologie	22
22	Informatica	23
23	Economie	24
24	Bedrijfseconomie en M&O	26
25	Tekenen	28
26	Maatschappijleer	29
27	Lichamelijke opvoeding	29
28	Culturele en kunstzinnige vorming	30

Dit schoolexamen omvat de praktische invulling van de eindexamenperiode zoals die in de wet van het Examenbesluit aan het bevoegd gezag van het Laurens Lyceum gedelegeerd is. Aldus vastgesteld voor het schooljaar 2019/2020.

September 2019

Namens het bevoegd gezag,
directeur,

Mw. drs. M.M. Davids, mil.

1 Inleiding

In de vernieuwde tweede fase krijg je te maken met een formele regelgeving die te vinden is in het examenreglement en in de schoolexamenoverzichten. Het examenreglement en de schoolexamenoverzichten vormen één geheel. Hierin heeft de school vastgelegd hoe het eindexamen wordt ingericht. Dit schoolexamenoverzicht is het tweede deel van de handleiding die beschrijft hoe het Laurens Lyceum het schoolexamen heeft georganiseerd voor het komende jaar in 5 havo. Ieder jaar krijg je een nieuw schoolexamenoverzicht zodat je precies op de hoogte bent van wat, en wanneer er geëxamineerd wordt.

Ieder vak kan via schoolexametoetsen en soms praktische opdrachten, of via handelingsdelen de inhoud van de stof afvragen. Daarbij komt nog dat er vakken zijn met alléén een schoolexamen of met zowel een schoolexamen als een centraal examen. Vervolgens zijn er vakken die cijfers geven of een beoordeling in woorden. Met veel zaken zijn jullie al vertrouwd, maar nieuw is het centraal examen. Dit schoolexamenoverzicht bevat alle gegevens die je dit schooljaar nodig hebt, zodat je precies weet welke vakken wat doen.

Daarnaast krijg je te maken met de wijze waarop de school de vernieuwde tweede fase heeft ingericht. Je kreeg al te maken met onder andere studiewijzers, lesplanners, leesdossiers en kundossiers. Het belangrijkste is toch het goed toepassen van de basisvaardigheden die nodig zijn om de vernieuwde tweede fase tot een succes te maken, te weten:

A PLANNEN

Dat is een vaardigheid die van doorslaggevend belang is om de werkdruk te spreiden. Als je te veel tijd en energie op het laatste moment gaat stoppen in wat je moet doen, dan loop je het risico dat je te weinig tijd neemt om het geleerde te verwerken.

B REGELMATIG WERKEN

Hetzelfde kan gezegd worden van regelmatig werken, want dat is de basis van succes. Ervaring leert dat leerlingen die het op kunnen brengen iedere dag te studeren, de minste moeite hebben. Het betekent gewoon iedere dag je schoolwerk doen.

C ZELFWERKZAAMHEID

Het is onvermijdelijk dat je dit schooljaar tijd hebt om zelf aan het werk te gaan omdat het anders onmogelijk is een rooster te maken. Maak daar gebruik van en ga werken op een van de leerplekken. Profiteer van die tijd om werk, dat toch gedaan moet worden, al vast te doen. Dat voorkomt dat je met de tong op de schoenen aan de finish verschijnt.

D ZELFVERANTWOORDELIJKHEID

Als je aangesproken wordt, verschuil je dan niet achter anderen door te zeggen dat niemand iets doet of dat toch niemand het begrijpt, maar neem zelf initiatief. Zorg er voor dat jouw huiswerk altijd in orde is en ga naar een docent toe om extra uitleg te vragen als jij iets niet begrijpt. Op deze manier word je gedeeltelijk zelf verantwoordelijk voor je studie.

E MOTIVATIE

Essentieel is dat je je niet laat afschrikken door alles wat op je afkomt en je met goede moed aan het werk gaat. Je mentoren zullen je daarbij helpen. Ze weten waar je op moet letten, welke valkuilen er zijn, maar ook welke oplossingen er voor problemen zijn.

De mentoren van 5 havo wensen je een goed studiejaar toe.

September 2019

2 Semesterindeling

Het schooljaar in 5 havo is verdeeld in twee semesters. Het eerste semester is verdeeld in twee perioden, het tweede semester bestaat alleen uit periode 3. Het eerste semester loopt van maandag 2 september tot en met vrijdag 31 januari. Periode 1 loopt van maandag 2 september tot en met vrijdag 1 november. Periode 2 loopt van maandag 4 november tot en met vrijdag 31 januari. Het tweede semester en dus ook periode 3 loopt van maandag 3 februari tot en met vrijdag 21 april. Beide semesters krijgen een eigen rooster. Ook in deze roosters kunnen in de loop van het semester wijzigingen optreden. Houd daar rekening mee bij het maken van werkafspraken.

3 Schoolexamantoetsen

Toetsperioden schoolexamantoetsen

Elke periode wordt afgesloten met een toetsperiode. Ruim van tevoren worden de roosters van de toetsperioden bekend gemaakt.

Toetsperiode SE1 loopt van maandag 1 november tot en met vrijdag 8 november.

Toetsperiode SE2 loopt van woensdag 15 januari tot en met woensdag 22 januari.

Toetsperiode SE3 loopt van dinsdag 17 maart tot en met dinsdag 24 maart. Ook horende in deze toetsperiode, maar afgenomen op maandag 20 januari tot en met woensdag 22 januari, worden kijk- en luistervaardigheid getoetst voor de vakken: Frans, Duits en Engels.

4 Praktische opdrachten en practica

Organisatie praktische opdrachten en practica

In ieder semester staat voor enkele vakken het maken van een praktische opdracht vermeld. De praktische opdrachten zullen gedeeltelijk in de lessen, maar ook gedeeltelijk in eigen studietijd gemaakt worden. Een aantal vakken laat praktische opdrachten gebaseerd op een practicum maken. In het hoofdstuk met informatie per vak is de periode vermeld waarbinnen de praktische opdrachten of de practica zullen plaatsvinden. De precieze inleverdatum wordt bij aanvang van elke opdracht vastgelegd. In het examenreglement staat beschreven welke consequenties er verbonden kunnen worden aan het niet of te laat inleveren van een praktische opdracht of een practicumverslag. Afwijken van de data kan alléén in bijzondere omstandigheden en met toestemming van de secretaris van de examencommissie.

5 Handelingsdelen

5a Vak

Gedurende het hele jaar zijn er handelingsdelen voor het vak Lichamelijke opvoeding.

5b Organisatie handelingsdelen

Als de voortgang voor een handelingsdeel onvoldoende is, dan draagt de docent de leerling op dit handelingsdeel op één of meer middagen op school in orde te maken. De betrokken docent stelt de secretaris van de examencommissie hiervan vooraf in kennis. De ouders ontvangen hierover een brief van de secretaris van de examencommissie. Blijft de voortgang van het handelingsdeel onvoldoende, dan besluit de directeur welke verdere maatregelen worden genomen. Is een handelingsdeel voor het begin van de laatste toetsweek niet 'voldoende' of 'goed' afgerond, dan gaat dat ten koste van één herkansing en heeft de leerling de tijd tot en met de dag waarop de herkansingen plaatsvinden om aan de voltooiing te werken. Leerlingen die op dinsdag 21 april één of meer handelingsdelen nog niet of onvoldoende afgerond hebben, kunnen geen diploma halen.

6 Profielwerkstuk en rekentoets

6a Profielwerkstuk

In 5 havo moet iedere leerling een profielwerkstuk gemaakt hebben. Het cijfer voor het profielwerkstuk telt mee bij de bepaling van de uitslag van het examen. Een profielwerkstuk is een grote praktische opdracht die betrekking heeft op één of meer vakken uit het gekozen vakkenpakket. Het profielwerkstuk start in 4 havo. In principe wordt het profielwerkstuk in tweetallen gemaakt. Iedere leerling valt onder de organisator profielwerkstukken, die zorgt voor de organisatorische begeleiding. De inhoudelijke begeleiding en de beoordeling geschiedt door de docenten van de vakken, die bij het profielwerkstuk betrokken zijn. Die docenten hoeven geen lesgevende docenten van de leerlingen te zijn. Iedere leerling die voor het profielwerkstuk een cijfer lager dan 3,5 haalt, moet het profielwerkstuk verbeteren. Dat gaat ten koste van één herkansing. De leerling heeft de tijd tot en met de laatste dag waarop de herkansingen van de laatste toetsweek plaatsvinden om aan de verbetering te werken.

6b Rekentoets

Dit onderdeel zal in december met terugwerkende kracht per 1 augustus 2019 komen te vervallen.

7 Oriëntatie op studie en beroep

In 5 havo oriënteert iedere leerling zich op de mogelijkheden na 5 havo. Zo'n verantwoorde en afgewogen keuze is gebaseerd op verschillende activiteiten. Een aantal van die activiteiten wordt door de school georganiseerd en is verplicht.

- Enquête invullen die door de decaan wordt gemaild.
- Deelname aan groepsgesprekken over gekozen studierichting(en).
- Bezoek van één tot en met drie open dagen of meeloopdagen plus verslag.
- Meedoen aan proefstudeer activiteiten en een (mondelinge) evaluatie.
- Evaluatie met de decaan en in Qompas over de gedane activiteiten en de voortgang.

8 Herkansingen

De herkansingen van toetsperiode SE1 vinden plaats op donderdag 5 december, de herkansingen van toetsperiode SE2 vinden plaats op donderdag 13 februari en de herkansingen van toetsperiode SE3 vinden plaats op donderdag 9 april.

9 Rapportage

Er worden geen tussentijdse rapportages gegeven. Alleen als alle cijfers definitief zijn vastgesteld, komt er een eindrapport.

Woensdag 6 mei Rapportage definitieve schoolexamencijfers

10 Het centraal examen

10a Tijdvakken centraal examen

Het centraal examen kent drie tijdvakken.

EERSTE TIJDVAK

Het eerste tijdvak loopt van donderdag 7 mei tot en met maandag 25 mei en vormt de afsluiting van het examenjaar.

In het eerste tijdvak zijn er voor de verschillende vakken examens volgens onderstaande tabel.

donderdag 7 mei	13.30-16.30 uur	Nederlands
vrijdag 8 mei	13.30-16.30 uur	Economie
maandag 11 mei	09.00-11.30 uur 13.30-16.30 uur	Duits Scheikunde
dinsdag 12 mei	09.00-12.00 uur 13.30-16.00 uur	Geschiedenis Engels
woensdag 13 mei	13.30-16.30 uur	Wiskunde A Wiskunde B
donderdag 14 mei	13.30-16.00 uur	Frans
vrijdag 15 mei	09.00-12.00 uur 13.30-16.30 uur	Aardrijkskunde Natuurkunde
maandag 18 mei	13.30-16.00 uur	Tekenen
dinsdag 19 mei	13.30-16.30 uur 13.30-16.30 uur	Bedrijfseconomie Management en Organisatie (bezem)
woensdag 20 mei	13.30-16.30 uur	Biologie

TWEEDE TIJDVAK

In maart 2020 wordt bekendgemaakt op welke dagen en tijdstippen de centrale examens in het tweede tijdvak worden afgenomen.

Het tweede tijdvak loopt van maandag 15 juni tot en met donderdag 18 juni en is bedoeld voor:

- leerlingen die door ziekte of een andere oorzaak een zitting van het eerste tijdvak gemist hebben.
- leerlingen die via een herexamen voor maximaal één vak trachten alsnog aan de exameneis te voldoen.
- leerlingen die hun inlotingskansen willen vergroten door voor maximaal één vak een hoger eindcijfer te bereiken.

DERDE TIJDVAK

Het derde tijdvak vindt plaats in augustus en is bedoeld voor leerlingen die hun centraal examen niet in het eerste of tweede tijdvak hebben kunnen afronden. De examens in dit tijdvak worden niet op school, maar centraal landelijk afgenomen.

10b Uitslagbepaling en diploma-uitreiking

De uitslag van het eerste tijdvak is op woensdag 10 juni bekend en de uitslag van het tweede tijdvak is op vrijdag 26 juni bekend. De gezamenlijke diploma-uitreiking is vastgesteld op donderdag 9 juli.

10c Examennummer en aanmelding als examenleerling

Iedere leerling ontvangt voor de meivakantie een uniek examennummer. Dit nummer moet bij het centraal examen op het examenpapier vermeld worden.

Iedere leerling moet als examenleerling aangemeld worden bij het ministerie. Daarbij moeten alle persoonlijke gegevens en de profielgegevens correct vermeld worden.

Daarom moet iedere leerling vóór vrijdag 15 november 2019 op de administratie een uittreksel uit het persoonsregister of een kopie van het paspoort of een kopie van de ID-kaart (zowel de voorkant als de achterkant) inleveren.

Leerlingen die voor 1 oktober 2019 de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, kunnen bij de secretaris van de examencommissie een schriftelijk verzoek indienen om alle gegevens over het examen alleen aan hen te adresseren.

10d Inzage centraal examens

Iedere kandidaat heeft de mogelijkheid het centraal examen van de vakken met een centraal examen in te zien op maandag 13 juli 2020 van 08.30 tot 09.30. Daarvoor moet er persoonlijk worden ingeschreven op vrijdag 10 juli 2020 van 10.00 tot 12.00. Deze inzage kan niet leiden tot herziening van behaalde cijfers. De school zorgt voor het gemaakte cse examen, de leerling zorgt zelf voor de opgaven en het betreffende correctiemodel. Deze zijn te downloaden van het internet. De leerling mag bijgestaan worden door één persoon.

Mocht je voor de bepaling van je herexamen op donderdag 11 juni je examenwerk willen inzien, dan kan de examendocent het werk opvragen bij de administratie. De leerling tekent het bijgeleverde formulier, waarmee akkoord gegaan wordt met de gestelde regels. Deze regels zijn:

- de inzage is bedoeld voor het vaststellen welke onderdelen verbetering behoeven, om een weloverwogen beslissing over je herexamen te nemen.
- er vind geen discussie plaats over de beoordeling.
- er mogen geen foto's gemaakt worden.

11 Nederlands (NetI), totale studielast 400 sl**[Inhoudsopgave](#)**

Toets:	Gsr
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:	25%
Toets:	SE1 periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:	Beschouwing over een actueel onderwerp Twee weken voor het SE wordt het onderwerp voor de tekst per laurensmail aan de examenleerlingen doorgegeven. - <i>Te leren uit Nieuw Nederlands</i> : cursus schrijven (onderdeel beschouwende teksten), cursus argumenteren, cursus formuleren en cursus spellen - Examenleerlingen schrijven op basis van een documentatiemap die tijdens het SE wordt verstrekt een beschouwing.
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	Woordenboek
Toetsduur:	180 min
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	Ja, mits een nieuw onderwerp
Toets:	SE2 periode 15 januari tot en met 23 januari
Stofaanduiding:	Leesvaardigheidstoets i.c.m. argumenteren
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	Woordenboek
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	Ja

Vervolg Nederlands (NetI)**Inhoudsopgave**

Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:	Literatuur en mondelinge taalvaardigheid - 8 Nederlandstalige literaire romans met bijbehorende theorie en literatuurgeschiedenis - 4 havo: vier romans Grote Lijsters en één roman voor 1880 - 5 havo: drie romans in thema Uiterlijk <u>donderdag 31 oktober 2019</u> : inleveren definitieve boekenkeuze op door de docent aangeleverd formulier. - Docent ondertekent het formulier: wanneer het formulier is ondertekend, ligt de boekenlijst vast. - Deze boekenlijst kan niet meer gewijzigd worden. - Indien de docent geen boekenlijst ontvangt, maakt de sectie Nederlands een selectie van de te lezen literatuur.	
	Mocht tijdens het mondeling blijken dat een leerling een of meerdere boeken niet gelezen heeft dan gelden de volgende regels: 1 boek niet gelezen dan is het cijfer maximaal een 5. 2 boeken niet gelezen dan is het cijfer maximaal een 4. 3 boeken niet gelezen dan is het cijfer maximaal een 3. 4 of meer boeken niet gelezen dan krijgt de leerling een 1. Op het mondeling wordt ook mondelinge taalvaardigheid getoetst aan de hand van een presentatie van 5 minuten, waarin de leerling een vergelijking van zijn themaboeken presenteert, waarbij het gaat om de links tussen de boeken. De presentatie telt voor 5% mee in de beoordeling.	
Wijze van examinering:	Mondeling, individueel	
Hulpmiddelen:	t.b.v. de presentatie puntenlijstje met maximaal 10 woorden	
Toetsduur:	15 min per mondeling	
Percentage van SE:	25%	
Herkansbaar:	Nee	

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: De toetsen zijn onveranderd.

Formule: SE = 25% Gsr + 25% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3

Voor doorstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen: Vrijstelling voor alle PTA-onderdelen uit 4 havo.

12 Frans (Fatl), totale studielast 400 slu		<u>Inhoudsopgave</u>
Toets:	Gsr	
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.	
Percentage van SE:	25%	
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Dit cijfer bestaat voor 4/5 uit gespreksvaardigheid en voor 1/5 uit een Kennistoets		
Kennistoets: 1/5-deel		
Stofaanduiding:	Référéncie p. 92 t/m 103 (Ne-Fa), aantekeningen + hand-outs docent	
Wijze van examinering:	mondeling	
Hulpmiddelen:	geen	
Toetsduur:	10 min	
Schrijfvaardigheden: 4/5-deel		
Stofaanduiding:	- uitspraak – presentatie (1. je stelt jezelf voor 2. Je vertelt een verhaal 3. Je vertelt over je toekomst – Alle theorie en exercices PARLER Grandes Lignes 5H A + B, - een voorwerp beschrijven – improvisatievermogenaantekeningen + hand-outs docent	
Wijze van examinering:	mondeling individueel of per twee leerlingen (vooraf vastgelegd)	
Hulpmiddelen:	steekwoordenlijst N-F bij persoonlijke presentatie.	
Toetsduur:	25 min	
Toetsduur totaal:	35 min	
Percentage van SE:	20 %	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE2	periode 15 januari tot en met 23 januari
Dit cijfer bestaat voor 4/5 uit leesvaardigheid en voor 1/5 uit een Kennistoets		
Kennistoets: 1/5-deel		
Stofaanduiding:	Référéncie p. 80 t/m 85 – stencilpakket signaalwoorden Univ. Leiden 5havo (F-N) - aantekeningen + hand-outs docent	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	geen	
Toetsduur:	10 min	
Schrijfvaardigheden: 4/5-deel		
Stofaanduiding:	leesvaardigheid algemeen (CITO havo-niveau CSE)	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	woordenboek F-N	
Toetsduur:	150 min	
Toetsduur totaal:	160 min	
Percentage van SE:	20 %	
Herkansbaar:	ja	

vervolg Frans (Fatl),**Inhoudsopgave**

Toets:	L	periode maandag 20 januari
Stofaanduiding:		Kijk en Luistervaardigheid (CITO) -kunnen begrijpen van Frans gesproken berichten (niveau: cito havo)
Wijze van examinering:		schriftelijke toets met audio en video-materiaal / mc-vragen
Hulpmiddelen:		geen
Toetsduur:		ongeveer 2x 25 minuten
Percentage van SE:		20 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Dit cijfer bestaat voor 4/5 uit schrijfvaardigheid en voor 1/5 uit een Kennistoets		
Kennistoets: 1/5-deel		
Stofaanduiding:		-vocabulaire Grandes Lignes A p. 42 t/m 44 (onderdelen Ne-Fa), p. 82 t/m 84 (onderdelen Ne-Fa), betekenis werkwoorden Référence p. 4 t/m 17 (Ne-Fa), aantekeningen + hand-outs docent
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		geen
Toetsduur:		10 min
Schrijfvaardigheden: 4/5-deel		
Stofaanduiding:		-geschreven en gecorrigeerde schrijfoopdrachten uit Grandes Lignes 5 HAVO - aantekeningen + hand-outs docent
Wijze van examinering:		digitaal
Hulpmiddelen:		woordenboek N-F en F-N / spellingscontrole Frans
Toetsduur:		120 min
Toetsduur totaal:		130 min
Percentage van SE:		15 %
Herkansbaar:		ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

Alle toetsen zijn veranderd, behalve de luistertoets.

Formule: SE = 25% Gsr + 20% SE1 + 20% SE2 + 15% SE3 + 20% L

Voor doorstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen: Vrijstelling voor alle PTA-onderdelen uit 4 havo.

13 Duits (Dutl), totale studielast 400 slu		<u>Inhoudsopgave</u>
Toets:	Gsr	
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.	
Percentage van SE:	25%	
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:	Gespreksvaardigheid, voorwerp-beschrijving, discussiethema's uit les en 1 door leerlingen zelf gekozen discussieonderwerp plus leesboek	
Wijze van examinering:	Mondeling in duo's	
Hulpmiddelen:	geen	
Toetsduur:	30 min per mondeling	
Percentage van SE:	20 %	
Herkansbaar:	nee	
Toets:	SE2	periode 15 januari tot en met 23 januari
Stofaanduiding:	Schrijfvaardigheid	
Wijze van examinering:	Digitaal	
Hulpmiddelen:	Spickothek, door school geleverd, woordenboek N-D	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	15 %	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	L	periode dinsdag 21 januari
Dit cijfer bestaat voor 1/10 uit een examenidoom en voor 9/10 uit luistervaardigheid.		
Examenidoom: 1/10-deel		
Stofaanduiding:	Examenidoom, woordenlijst SSL	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	geen	
Toetsduur:	±10 min	
LET OP: Dit deel wordt afgenomen bij de schrijfvaardigheid SE2!		
Luistervaardigheid: 9/10-deel		
Stofaanduiding:	luistervaardigheid	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	geen	
Toetsduur:	ongeveer 2x 25 minuten	
Percentage van SE:	20 %	
Herkansbaar:	ja, maar pas bij de herkansingen van SE3	

Z.O.Z.

Vervolg Duits (Dutl)**Inhoudsopgave**

Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Dit cijfer bestaat voor 1/10 uit een examenidoom en voor 9/10 uit leesvaardigheid.		
Examenidoom: 1/10-deel		
Stofaanduiding:	Examenidoom, woordenlijst SSL	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	geen	
Toetsduur:	±15 min	
Leesvaardigheid: 9/10-deel		
Stofaanduiding:	Leesvaardigheid	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Woordenboek D-N	
Toetsduur:	±135 min	
Toetsduur totaal:	150 min	
Percentage van SE:	20 %	
Herkansbaar:	ja	

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: Alle toetsen zijn onveranderd. Alleen de toetsen SE2 en SE3 zijn omgedraaid ten opzichte van vorig jaar.

Formule: SE = 25% Gsr + 20% SE1 + 15% SE2 + 20% SE3 + 20% L

Voor doorstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen: Vrijstelling voor alle PTA-onderdelen uit 4 havo.

14 Engels (Entl), totale studielast 360 slu		<u>Inhoudsopgave</u>
Toets:	Gsr	
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.	
Percentage van SE:	25%	
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:	Leesvaardigheid	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Woordenboek Eng-NL	
Toetsduur:	150 min	
Percentage van SE:	20 %	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE2	periode 15 januari tot en met 23 januari
Stofaanduiding:	Schrijfvaardigheid	
Wijze van examinering:	digitaal	
Hulpmiddelen:	Woordenboek NL-Eng	
Toetsduur:	90 min	
Percentage van SE:	20 %	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	L	periode woensdag 22 januari
Stofaanduiding:	luistervaardigheid	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	geen	
Toetsduur:	ongeveer 2x 25 minuten	
Percentage van SE:	15 %	
Herkansbaar:	nee	
Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:	Spreekvaardigheid (5 discussieonderwerpen voorbereiden in duo's)	
Wijze van examinering:	mondeling in duo's	
Hulpmiddelen:	5 keywords op papier per onderwerp	
Toetsduur:	20 min per duo	
Percentage van SE:	20 %	
Herkansbaar:	nee	

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: Alle toetsen zijn onveranderd

Formule: SE = 25% Gsr + 20% SE1 + 20% SE2 + 15% SE3 + 20% L

Voor doorstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen: vrijstelling voor alle PTA-onderdelen uit 4 Havo.

15 Geschiedenis (Ges), totale studielast 320 sl	<u>Inhoudsopgave</u>

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:		Historische Contexten Republiek en Duitsland en betreffende kenmerkende aspecten
Wijze van examinering:		Schriftelijk
Hulpmiddelen:		Markeerstift
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		25%
Herkansbaar:		Ja
Toets:	SE2	periode 15 januari tot en met 23 januari
Stofaanduiding:		Historische Context Koude Oorlog en betreffende kenmerkende aspecten
Wijze van examinering:		Schriftelijk
Hulpmiddelen:		Markeerstift
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		25%
Herkansbaar:		Ja
Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		Alle CSE stof: Historische Contexten Republiek, Duitsland en Koude Oorlog, betreffende Oriëntatiekennis en betreffende kenmerkende aspecten
Wijze van examinering:		Schriftelijk
Hulpmiddelen:		Markeerstift
Toetsduur:		180 min
Percentage van SE:		25%
Herkansbaar:		Ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: Alle toetsen zijn veranderd.

Formule: SE = 25% Gsr + 25% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3

Voor doorstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen: Vrijstelling voor alle PTA-onderdelen uit 4 havo.

16 Aardrijkskunde (Ak), totale studielast 320 slu [Inhoudsopgave](#)

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:		BuiteNLand 5 havo hoofdstuk 1 (Wereld Globalisering) + veldwerk Ouddorp
Wijze van examinering:		Schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grote Bosatlas 55e druk + Woordenboek Nederlands
Toetsduur:		90 min
Percentage van SE:		20 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE2	periode 15 januari tot en met 23 januari
Stofaanduiding:		BuiteNLand 5 havo hoofdstuk 2 (Aarde endogene en exogene processen)
Wijze van examinering:		Schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grote Bosatlas 55e druk + Woordenboek Nederlands
Toetsduur:		90 min
Percentage van SE:		20 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		BuiteNLand 5 havo hele boek
Wijze van examinering:		Schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grote Bosatlas 55e druk + Woordenboek Nederlands
Toetsduur:		150 min
Percentage van SE:		25 %
Herkansbaar:		ja
Praktische opdracht:	P1	periode 2 en 3
Onderwerp:		Leerlingexpert
Presentatievorm:		Mondelinge presentatie over een gedeelte van de examenstof
Uitvoering:		Presentatie van een lesuur
Tijdspad opdracht:		Gedurende periode 2 en 3 bereiden leerlingen hun expertonderdeel van de examenstof voor.
Inleverdatum opdracht:		Per leerling verschillend.
Percentage van SE:		10 %
Herkansbaar:		Nee

17 Wiskunde A (WisA), totale studielast 320 sl[Inhoudsopgave](#)

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:		A havo 5: H1, H4 en vaardigheden 2
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek N
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		20 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE2	periode 15 januari tot en met 23 januari
Stofaanduiding:		A havo 5: H3, H6 en vaardigheden 1 en 3
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek N
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		20 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		A havo 5: H1, H2, H5 en H6
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek N
Toetsduur:		150 min
Percentage van SE:		35 %
Herkansbaar:		ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: Alle toetsen onveranderd

Formule: SE = 25% Gsr + 20% SE1 + 20% SE2 + 35% SE3

Voor doorstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen: Vrijstelling voor alle PTA-onderdelen uit 4 havo. Bij SE1 moet worden toegevoegd H4 Systematisch tellen uit wiskunde A-boek havo 4.

18 Wiskunde B (WisB), totale studielast 360 sl	<u>Inhoudsopgave</u>

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:		B havo 4: H4 en B havo 5: H1, H2 en vaardigheden 1
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek N
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		20 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE2	periode 15 januari tot en met 23 januari
Stofaanduiding:		B havo 4: H8 en B havo 5: H3, H4 en vaardigheden 2
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek N
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		20 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		B havo 4: H7 en B havo 5: H5, H6 en vaardigheden 3
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek N
Toetsduur:		150 min
Percentage van SE:		35 %
Herkansbaar:		ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: Alle toetsen zijn onveranderd, de cijfers blijven gelden.

Formule: SE = 25% Gsr + 20% SE1 + 20% SE2 + 35% SE3

Voor doorstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen: Vrijstelling voor alle PTA-onderdelen uit 4 havo. In SE3 wordt de sin/cos-regel uit de voorkennis van H5 expliciet getoetst. Net als voor de overige leerlingen.

19 Natuurkunde (Nat), totale studielast 400 sl[Inhoudsopgave](#)

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:		H8, H9, Katern Optica
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		BINAS 6e editie, niet-grafische rekenmachine
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		20 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE2	periode 15 januari tot en met 23 januari
Stofaanduiding:		H10, H11
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		BINAS 6e editie, niet-grafische rekenmachine
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		20 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		Alle CSE stof (boek 4Havo en 5Havo)
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		BINAS 6e editie, niet-grafische rekenmachine
Toetsduur:		180 min
Percentage van SE:		35 %
Herkansbaar:		ja

Formule: $SE = 25\% \text{ Gsr} + 20\% \text{ SE1} + 20\% \text{ SE2} + 35\% \text{ SE3}$

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: Alle toetsen zijn onveranderd.

Voor doorstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

Vrijstelling voor alle PTA-onderdelen 4 havo. Extra moet worden gedaan: SE-onderdeel domein G2 Technische Automatisering en domein 1 Onderzoek en Ontwerp. Dit gaat door het verwerken van een boekje onder toezicht van de TOA.

Er geldt nu een aangepaste formule:

Formule: $SE = 5\% \text{ PO} + 25\% \text{ SE1} + 25\% \text{ SE2} + 45\% \text{ SE3}$

20 Scheikunde (Schk), totale studielast 320 sl		Inhoudsopgave
Toets:	Gsr	
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.	
Percentage van SE:	25%	
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:	Chemie Overall: Hoofdstuk 2: §2.3, 2.4 en §2.5 en Hoofdstuk 3: §3.4 Chemisch rekenen, Hoofdstuk 4: Zouten en zoutoplossingen, Hoofdstuk 5: Reacties aan zouten, Hoofdstuk 7 Zuren, Hoofdstuk 8 Basen en Hoofdstuk 9 Reacties en energie	
Wijze van examinering:	Schriftelijke open vragen	
Hulpmiddelen:	BINAS en niet-grafische rekenmachine	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	25 %	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE2	periode 15 januari tot en met 23 januari
Stofaanduiding:	Chemie Overall: Hoofdstuk 2: §2.3, 2.4 en §2.5 en Hoofdstuk 3: §3.4 Chemisch rekenen, Hoofdstuk 10 Redoxreacties en Hoofdstuk 11 Kunststoffen	
Wijze van examinering:	Schriftelijke open vragen	
Hulpmiddelen:	BINAS en niet-grafische rekenmachine	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	25 %	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:	Chemie Overall: Hoofdstuk 2: §2.3, 2.4 en §2.5 en Hoofdstuk 3: §3.4 Chemisch rekenen, Hoofdstuk 12 Chemie van het leven en Hoofdstuk 13 Duurzaam produceren	
Wijze van examinering:	Schriftelijke open vragen	
Hulpmiddelen:	BINAS en niet-grafische rekenmachine	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	20 %	
Herkansbaar:	ja	
Praktische opdracht:	P1	periode 4 sep tot en met 16 maart
Onderwerp:	Gem. van 2 practica verspreid over het jaar: 1) Zuur- basetitraties en 2) Redoxtitraties	
Presentatievorm:	Verslag, Schriftelijke vragen	
Uitvoering:	Individueel / Tweetallen	
Tijdspad opdracht:	Start schooljaar	
Inleverdatum opdracht:	Volgens lesplanner	
Percentage van SE:	5 %	
Herkansbaar:	Nee	

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: Alle toetsen zijn onveranderd.

Formule: SE = 25% Gsr + 25% SE1 + 25% SE2 + 20% SE3 + 5% P1

21 Biologie (Biol), totale studielast 400 slu	<u>Inhoudsopgave</u>

Toets: Gsr	
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:	25%
Toets: SE1 periode 1 november tot en met 8 november	
Stofaanduiding:	Nectar H3, H5.1 t/m 5.3 (zonder planten) + 5.5 , H11 (zonder planten), H12
Wijze van examinering:	schriftelijk: open vragen en meerkeuzevragen
Hulpmiddelen:	niet-grafische rekenmachine, Binas, Ned. woordenboek
Toetsduur:	120 min
Percentage van SE:	20%
Herkansbaar:	ja
Toets: SE2 periode 15 januari tot en met 23 januari	
Stofaanduiding:	Nectar H6 en H7.2 - 7.4, H12 , H13, H14
Wijze van examinering:	schriftelijk: open vragen en meerkeuzevragen
Hulpmiddelen:	niet-grafische rekenmachine, Binas, Ned. woordenboek
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	ja
Toets: SE3 periode 17 maart tot en met 24 maart	
Stofaanduiding:	Nectar H2, H3, H4, H 7.2 t/m 7.4, H8, H9, H10, module Planten
Wijze van examinering:	schriftelijk: open vragen en meerkeuzevragen
Hulpmiddelen:	niet-grafische rekenmachine, Binas, Ned. woordenboek
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	ja
Praktische opdracht: P1 periode 1 september t/m 23 februari	
Onderwerp:	gemiddelde cijfer van een aantal practica
Presentatievorm:	verslag/werkstuk/mondelinge presentatie
Uitvoering:	individueel/tweetal/een groep 3/4
Tijdspad opdracht:	Start schooljaar
Inleverdatum opdracht:	Volgens lesplanner per periode
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Nee

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: Toets SE3 is nieuw. De overige toetsen zijn onveranderd.

Voor doorstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen: vrijstelling voor alle PTA-onderdelen uit 4 havo.

Formule: SE = 25% Gsr + 20% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3 + 5% P1

22 Informatica (In), totale studielast 320 sl[Inhoudsopgave](#)

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:		Geschiedenis van computer en data opslag, kleurmodellen, beeld en geluid, programmeertalen en soorten computers
Wijze van examinering:		open vragen via digitale toets
Hulpmiddelen:		Computer met classroom
Toetsduur:		90 min
Percentage van SE:		25 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE2	periode 15 januari tot en met 23 januari
Stofaanduiding:		Programmeren
Wijze van examinering:		open vragen via digitale toets
Hulpmiddelen:		Computer met classroom
Toetsduur:		90 min
Percentage van SE:		25 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		Gegevens en gegevensverwerking
Wijze van examinering:		open vragen via digitale toets
Hulpmiddelen:		Computer met classroom
Toetsduur:		90 min
Percentage van SE:		25 %
Herkansbaar:		ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: Alle toetsen zijn nieuw.

Formule: SE = 25% Gsr + 25% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3

Voor doorstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen: Vrijstelling voor alle PTA-onderdelen uit 4 havo.

23 Economie (Econ), totale studielast 400 slu	<u>Inhoudsopgave</u>

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:		Economie Integraal deel 2: Samenwerken en onderhandelen: H7 en H8, Ruilen over de tijd: H9 en H10, Risico en informatie: H11 en H12 (inclusief klassenexperiment)
Wijze van examinering:		Schriftelijk; open en meerkeuze vragen
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		20 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE2	periode 15 januari tot en met 23 januari
Stofaanduiding:		Economie Integraal deel 1: Markten H2 en H3, Economie Integraal deel 3: Welvaart en groei H13 en H14, Goede tijden, slechte tijden: H15
Wijze van examinering:		Schriftelijk; open en meerkeuze vragen
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		20 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		Economie Integraal deel 1: Markten H4, H5 en H6 (inclusief klassenexperiment), Economie Integraal deel 3 Goede tijden, slechte tijden H16, H17 en H18
Wijze van examinering:		Schriftelijk; open en meerkeuze vragen
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands
Toetsduur:		150 min
Percentage van SE:		25 %
Herkansbaar:		ja
Praktische opdracht:	P1	periode oktober t/m november
Onderwerp:		Case-study sociale zekerheid
Presentatievorm:		Verslag
Uitvoering:		Individueel
Tijdspad opdracht:		Oktober t/m november
Inleverdatum opdracht:		Week 25 november t/m 29 november
Percentage van SE:		5 %
Herkansbaar:		Nee

Z.O.Z.

Vervolg Economie (Econ)**Inhoudsopgave**

Praktische opdracht:	P2	periode februari t/m maart
Onderwerp:	Markten (marketing)	
Presentatievorm:	Verslag	
Uitvoering:	Tweetalen	
Begindatum opdracht:	februari t/m maart 2020	
Inleverdatum opdracht:	week van 2 maart t/m 6 maart	
Percentage van SE:	5%	
Herkansbaar:	Nee	

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: Alle toetsen zijn veranderd, de cijfers komen te vervallen.

Formule: $SE = 25\% Gsr + 20\% SE1 + 20\% SE2 + 25\% SE3 + 5\% P1 + 5\% P2$

Voor doorstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen: Vrijstelling voor alle PTA-onderdelen uit 4 havo.

24a Bedrijfseconomie (Beco), totale studielast 320 sl [Inhoudsopgave](#)

Toets:	Gsr	
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.	
Percentage van SE:	25%	
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:	Geldzaken (Ontvangsten en uitgaven, consumptief krediet, hypotheke) en Eenmanszaak (volledig)	
Wijze van examinering:	Schriftelijk, open vragen	
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	25 %	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE2	periode 15 januari tot en met 23 januari
Stofaanduiding:	De besloten vennootschap (volledig) en Ondernemerschap (volledig) inclusief keuzeonderwerp	
Wijze van examinering:	Schriftelijk, open vragen	
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	25 %	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:	De naamloze vennootschap (volledig) en Geldzaken (sparen)	
Wijze van examinering:	Schriftelijk, open vragen	
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands	
Toetsduur:	150 min	
Percentage van SE:	25 %	
Herkansbaar:	ja	

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: Kunnen kiezen voor MO, het bezemexamen. PTA verderop.

Formule: SE = 25% Gsr + 25% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3

Voor doorstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen: Kunnen kiezen voor MO, het bezemexamen. PTA op volgende bladzijde.

24b Management en Organisatie (MO), totale studielast 320 slu [Inhoudsopgave](#)

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:		Stichting & Vereniging (volledig), Eenmanszaak dl. 1 (volledig)
Wijze van examinering:		Schriftelijk, open vragen
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, éénendig woordenboek Nederlands
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		25 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE2	periode 15 januari tot en met 23 januari
Stofaanduiding:		Eenmanszaak, dl. 2, Marketing + Organisatie & Personeel (alle lesbrieven volledig) inclusief keuzeonderwerp
Wijze van examinering:		Schriftelijk, open vragen
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, éénendig woordenboek Nederlands
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		25 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		De Naamloze Vennootschap (volledig)
Wijze van examinering:		Schriftelijk, open vragen
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, éénendig woordenboek Nederlands
Toetsduur:		150 min
Percentage van SE:		25 %
Herkansbaar:		ja

Formule: SE = 25% Gsr + 25% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3

25 Teken en (Te), totale studielast 320 sl	<u>Inhoudsopgave</u>

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 1 november tot en met 8 november
Stofaanduiding:		boek: kunst actiefrennaissance blz 26 TM 28+ hfdst 6 en 7 blz 52 TM 73 en de beeldende begrippen (digitaal en aantekeningen)
Wijze van examinering:		Schriftelijk
Hulpmiddelen:		Woordenboek N
Toetsduur:		90 min
Percentage van SE:		10 %
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE3	periode 17 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		boek: kunst actiefrennaissance, neoclassicisme TM einde boek blz 26 TM 28,32 TM einde boek + beeldende begrippen (digitaal en aantekeningen)
Wijze van examinering:		Schriftelijk
Hulpmiddelen:		Woordenboek N
Toetsduur:		180 min
Percentage van SE:		20 %
Herkansbaar:		ja

Praktische opdracht:	P1	periode september t/m december
Onderwerp:		renaissance, de verruimde blik
Presentatievorm:		praktijk tekening a en b , procesbeschrijving
Uitvoering:		tekening a: cultuur en tekening b: renaissance
Tijdspad opdracht:		Tekening a: september t/m oktobertekening Tekening b: oktober t/m december
Inleverdatum opdracht:		Tekening a: week voor herfstvakantie Tekening b: week voor kerstvakantie
Percentage van SE:		20 % (het gemiddelde van beide tekeningen)
Herkansbaar:		Nee
Praktische opdracht:	P2	periode januari t/m maart
Onderwerp:		CPE: de verruimde blik
Presentatievorm:		Praktijk + procesbeschrijving
Uitvoering:		Proces + eindwerk
Tijdspad opdracht:		Januari t/m maart
Inleverdatum opdracht:		Week van 20 maart
Percentage van SE:		25 %
Herkansbaar:		Nee

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: Alle toetsen zijn veranderd.

Formule: SE = 25% Gsr + 10% SE1 + 20% SE3 + 20% P1 + 25% P2

Voor doorstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen: Vrijstelling voor alle PTA-onderdelen uit 4 havo. In P1 wordt in tekening b een stilleven verwerkt.

26 Maatschappijleer (Maat), totale studielast 120 sl	<u>Inhoudsopgave</u>
Maatschappijleer is afgerond in 4 havo. Schoolexamencijfer: SE = 25% SE1 + 25% SE2 + 25% P1 + 25% SE3 Bijzonderheden: geen centraal examen Voor de bepaling van de uitslag van het examen worden de op een geheel getal afgeronde schoolexamencijfers voor het profielwerkstuk, Culturele kunstzinnige vorming en het vak Maatschappijleer gemiddeld tot één combinatiecijfer.	

27 Lichamelijke opvoeding (LO), totale studielast 120 sl	<u>Inhoudsopgave</u>

Handelingsdeel	Eindtermen
Opdracht	Leerlingen beheersen de kernen: De ander, relaties, bij bewegingsonderwijs en fysieke veiligheid. http://gezondeleefstijl.slo.nl/bovenbouw-havo-vwo
Af te handelen	Tijdens de lessen
Presentie	Er wordt beoordeeld per periode. Periode 1 en 2 zullen beoordeeld worden met een onvoldoende, voldoende of goed. De onderstaande eisen worden na elke periode gecontroleerd: - Leerling is maximaal één les per periode afwezig. - Leerling heeft alle lessen zijn/haar kleding op orde. - Leerling neemt alle lessen actief deel.
Beoordeling	Onvoldoende/voldoende/goed Per periode wordt een beoordeling gegeven. Reden voor een onvoldoende. Is één van onderstaande vier punten aan de orde, dan zal er een onvoldoende worden gegeven. - Leerling is afwezig geweest zonder een geldige reden (spijbelen) - Leerling is meer dan één les in de periode afwezig geweest. - Leerling had zijn kleding niet op orde. - Leerling deed niet actief mee in de les. Redenen voor een voldoende: - Leerling is maximaal één les per periode afwezig geweest. - Leerling heeft zijn/haar kleding elke les op orde. - Leerling heeft alle lessen actief deelgenomen. Redenen voor een goed: - Leerling voldoet aan bovenstaande eisen van een voldoende. - Leerling neemt daarnaast zeer actief deel en coacht andere leerlingen in de les. - Leerling heeft regelmatig een ondersteunende en initiatief nemende houding binnen de les, ook als daar niet expliciet naar gevraagd wordt. Z.O.Z.

	Geldige reden absentie: - Andere schoolactiviteit met goedkeuring van een teamleider. - Ziekmelding ,vooraf aan de les, door ouders gemaild naar absenten@laurenslyceum.nl - Bijzonder verlof met goedkeuring van een teamleider. Bij een overige reden van afwezigheid zal de examencommissie beslissen of de absentie wel of niet meetelt in de beoordeling. Ook bij een blessure kun je waardevol zijn. Ben je meer dan drie lessen geblesseerd, dan ontvang je een vervangende opdracht. Deze moet ter compensatie van de gemiste lestijd voldoende worden beoordeeld. Elke periode moet je met een voldoende afronden. Na elke periode heb je de kans om één les in te halen. Voldoe je dan nog steeds niet aan de eis, dan ontvang je een vervangende opdracht. Die opdracht dient met een voldoende beoordeeld te worden.

28 Culturele kunstzinnige vorming (CKV), totale studielast 120 sl

[Inhoudsopgave](#)

CKV is afgerond in 4 havo.

Schoolexamencijfer: SE = 30% SE1 + 10% SE2 + 40% SE3 + 20% SE4

Bijzonderheden: geen centraal examen
 Voor de bepaling van de uitslag van het examen worden de op een geheel getal afgeronde schoolexamencijfers voor het profielwerkstuk, Maatschappijleer en het vak Culturele kunstzinnige vorming gemiddeld tot één combinatiecijfer.